

Afvalwaterteam Amersfoort Jaarplan 2016

Definitief

AWT Amersfoort-Nijkerk
Amersfoort, 12 april 2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Achtergrond.....	3
1.2	Samenwerking tot nu toe	3
2	Jaarplan 2016	4
3	Initiatiefvoorstellen	5

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De komende jaren komen er grote wateropgaven op ons af. Om onze doelen te realiseren zijn grote investeringen nodig. Tegelijkertijd zijn er minder financiële en personele middelen beschikbaar. Dat levert grote uitdagingen voor ons op.

De verwachting is dat landelijk de kosten voor de afvalwaterketen in 2020, zonder ingrijpen, € 600 miljoen hoger zullen zijn (Feitenonderzoek Doelmatig Beheer Waterketen, 2010) dan in 2010. Dit wordt veroorzaakt door:

- investeringen die nodig zijn om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen;
- een stijging van de investeringen
- een stijging van de kosten van het operationele beheer.

In het Bestuursakkoord Water (ondertekend in 2011 door Rijk, VNG en UvW) is afgesproken de lastenstijging voor de burger te beperken. Dat moet worden bereikt door voor de afvalwaterketen landelijk € 380 miljoen minder meer uit te geven. Voor onze regio betekent dit een opgave van jaarlijks € 12,7 miljoen vanaf 2020. Daarnaast is de conclusie dat er intensief samengewerkt moet worden tussen de verschillende partijen om doelmatiger te werken. Om dat te bereiken zijn drie belangrijke doelstellingen geformuleerd in het Bestuursakkoord Water:

1. kosten beperken (minder meer)
2. verbeteren kwaliteit (beheer verder professionaliseren, kennis bundelen)
3. kwetsbaarheid reduceren (personele capaciteit bundelen).

Samenwerking is een middel om tot een meer doelmatige en efficiënte uitvoering van de afvalwatertaken te komen. De samenwerking wordt in onze regio uitgevoerd op het niveau van het platform en in afvalwaterteams.

In 2014 is op het platformniveau het Parapluplan vastgesteld, waarmee de koers is uitgezet en de kaders zijn aangegeven waarbinnen wordt samengewerkt. De uitwerking vindt plaats op platformniveau, in een afvalwaterteam of lokaal. Afhankelijk van de te klaren klus: de juiste klus op het juiste niveau.

Randvoorwaarde voor een doelmatig(e) en efficiënt(e) inrichting en beheer van de afvalwaterketen is dat de keten (riolering + zuivering) wordt benaderd als ware het één systeem. Het schaalniveau van de “afvalwaterkring” is een goed startpunt gebleken voor een bottom-up invulling van de benodigde samenwerking.

1.2 Samenwerking tot nu toe

Het AWT Amersfoort-Nijkerk komt ca 6 x per jaar bij elkaar waarbij kennisuitwisseling plaatsvindt, projecten worden besproken en er ruimte is voor verdiepende discussies over bepaalde thema's. Het waterschap heeft hierbij een faciliterende rol.

Naast deze bijeenkomsten worden er ook gezamenlijke projecten uitgevoerd. Zo is het reinigen en inspecteren door de drie gemeenten gezamenlijk aanbesteed middels een Europese aanbesteding.

2 Jaarplan 2016

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de activiteiten die in 2016 worden uitgevoerd binnen het AWT.

2016					
			karakterisering	trekker	
16	1	Overleg AWT	overleg	vacature	AWT
16	2	workshop: vervangingsstrategie en assetmanagement	beleid	Rolf	AWT
16	3	klimaatadaptatie			
	a	verdere uitwerking "stresstest" op gemeentenniveau (afstromingskaarten en NBW toetsing concretiseren)	beleid	Charles	Platform
	b	klimaatadaptatie, vervolg wat betekent dat voor onze plannen?	beleid		AWT
	c	welke voorbeelden en ervaringen zijn er met bovengrondse oplossingen?	onderzoek		AWT
16	4	Meten en monitoring 2.0			
	a	verdere uitwisseling van operationele informatie ("regiekamer")	uitvoering	Marco	AWT
	b	functioneren van totale keten	onderzoek	Marije	Platform
16	5	Meer transparantie in financiën, wie betaalt wat, nader onderzoek naar principe vervuiler betaald	onderzoek	Aad O.	Platform
16	6	Reiniging en inspectie	uitvoering	Han	AWT
16	7	Reliningsbestek	uitvoering	Han	AWT
16	8	Regulier Beheerdersoverleg	uitvoering	wisselend	AWT

Tabel 1 Activiteiten 2016

3 Initiatiefvoorstellen

16_01

overleg AWT

doel

Voor een goed inzicht in de afvalwaterketen en een goede onderlinge afstemming van taken en werkzaamheden is regelmatig overleg (circa 6 maal per jaar) noodzakelijk. Relevante zaken kunnen worden besproken en vraagstukken worden benoemd

werkzaamheden

De overleggen binnen het AWT zijn bedoeld om:

- de voortgang van dit Jaarplan te bespreken;
- relevante ontwikkelingen te bespreken, bijvoorbeeld de aanleg van een nieuwe woonwijk;
- nieuwe ontwikkelingen te bespreken, bijvoorbeeld technologieën die sinds kort op de markt zijn;
- te leren van elkaar, bijvoorbeeld rondom de omgang met VGS-stelsels;
- meer overeenstemming te bereiken in de werkwijzen en uitgangspunten, zodat inwoners van Amersfoort, Bunschoten, Nijkerk en Leusden een vergelijkbaar verhaal te horen krijgen over de afvalwaterketen;
- periodiek beheerdersoverleg te organiseren.

Per overleg is enige voorbereidingstijd nodig, tijd voor het overleg zelf en tijd voor het uitvoeren van de gemaakte afspraken.

planning (en prioriteit)

Het overleg vindt circa eens per 2 maand periodiek plaats.

start: 1 januari 2016

einde: 31 december 2016

16_02   **workshop vervangingsstrategie en assetmanagement**

doel   Voor alle deelnemers van het AWT is dit een belangrijk onderwerp. Nijkerk gaat, in navolging van Leusden, dit jaar invulling geven aan een meer risicogestuurde benadering. De leden van het AWT zullen in een workshop gehanteerde uitgangspunten en werkwijzen uitwisselen om van elkaar te leren en best practices te identificeren

werkzaamheden   - inventarisatie hoofdlijnen aanpak deelnemers, voorbereiden en organiseren workshop
 - leiden workshop met verslaglegging
 - vastleggen resultaten en vertalen naar eventuele vervolgacties
 voor het leiden van de workshop en ondersteuning kan externe ondersteuning nodig zijn

planning (en prioriteit)   planning door gemeente Nijkerk, uitvoering voor de 2e kwartaal

16_03	klimaatadaptatie
doel	Het opstellen van een Platformbreed klimaatprogramma om samen in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering, - om een toekomstbestendige watersysteem in de regio te kunnen waarborgen - de afvalwaterketen efficiënt en duurzaam te laten functioneren
werkzaamheden	verdere uitwerking "stresstest" op gemeenteniveau (afstromingskaarten en NBW toetsing concretiseren) klimaatadaptatie, vervolg wat betekent dat voor onze planningen? welke voorbeelden en ervaringen zijn er met bovengrondse oplossingen?
planning	- nog nader in te vullen

16_04	Metten en monitoren
doel	fase 2 verkrijgen van systeeminzicht - interactie tussen verschillende locaties - hydraulische combinatie keten en systeem
werkzaamheden	verdere uitwisseling van operationele informatie ("regiekamer") functioneren van totale keten (nog nader in te vullen)
planning	januari-december 2016

16_05	transparantie in financiën
doel	<p>Doel van deze opdracht is het vergroten van de onderlinge transparantie in de financiën , om daarmee:</p> <ul style="list-style-type: none"> · de ambities uit het BAW te kunnen realiseren (voor het platform Water Vallei en Eem vastgelegd in het Parapluplan) ; · duidelijke stappen te zetten naar een duurzame en toekomstbestendige financiering.
resultaat	<p>De opdracht moet resulteren in een gezamenlijk advies als PWVE over te hanteren uitgangspunten en berekeningswijzen. Dit betekent overigens niet dat per definitie wordt gekozen voor uniforme uitgangspunten en berekeningswijzen!</p>
werkzaamheden	<p>(1) Inventarisatie Wat zijn momenteel de verschillende heffingsmaatstaven die worden gehanteerd/ Hoe is de opbouw bij het waterschap? En aan de uitgaven kant hoe denken we dat verhouding in lasten tussen inwoners en bedrijven werkelijk is?</p> <p>(2) workshop 1 De eerste workshop is erop gericht een goede analyse te maken van belangrijke en minder belangrijke onderdelen of vragen. Voor een of twee situaties (van de betrokken gemeenten) wordt een voorbeeld uitgewerkt om resterende vraagpunten en/of te verzamelen (aanvullende) gegevens te benoemen.</p> <p>(3) Verdere uitwerking en nadere analyse, die moet leiden tot een eerste uitwerking van de vraag wie betaald wat, met daarbij een gericht advies over de gewenste ontwikkeling van de heffingsmaatstaven.</p> <p>(4) workshop 2 Deze richt zich op het bespreken, aanvullen en waar nodig aanpassen van de eerste versie van het advies.</p> <p>(5) Opstellen advies Op basis van de resultaten van de workshops wordt een gecombineerd voorstel geformuleerd voor het Bestuurlijk Platform.</p>
planning	<p>1e workshop: 29 februari 2e workshop: 14 april BP mei 2016</p>

16_06	reiniging en inspectie
-------	-------------------------------

inleiding

De gemeenten Amersfoort, Bunschoten en Leusden hebben in 2013 gezamenlijk een Europese aanbesteding uitgevoerd voor een meerjarige overeenkomst rioolreiniging en -inspectie voor een periode van 4 jaar (2013 – 2016). Dit was de tweede keer dat in deze kring hiervoor een Europese aanbesteding is uitgevoerd. In dit geval gaat de firma M.J. Oomen Leidingstechniek bv de komende vier jaar een aantal honderden kilometers gemeentelijke rioleringen reinigen en inspecteren. De looptijd van deze overeenkomst bedraagt één (1) jaar, met een jaarlijkse optie tot verlenging met een periode van telkens één jaar tot een maximum van drie (3) jaren verlenging. Er wordt jaarlijks geëvalueerd met drie de opdrachtnemers. Voor de volgende aanbesteding voor de overeenkomst 2017 – 2020 in 4e kwartaal 2016 haakt Nijkerk niet aan.

doel

Het doel van de gezamenlijke aanbesteding is het beperken van de exploitatiekosten die jaarlijks voor reiniging en inspectie worden gemaakt. Daarnaast het beperken van de ambtelijke tijdsbesteding voor voorbereiding en begeleiding van deze activiteiten.

werkzaamheden

De directievoering ligt bij Amersfoort, terwijl de dagelijkse begeleiding/toezicht van het werk door de gemeenten afzonderlijk wordt gedaan. Jaarlijks wordt het contract met M.J. Oomen geëvalueerd waarbij bekeken wordt of het contract wordt voortgezet dan wel wordt beëindigd.

beoordelen inspecties

Na de uitgevoerde rioolinspectie kan de aannemer de inspecties (SUF-RIB bestand) beoordelen en op basis hiervan een maatregelenadvies opstellen, zoals verwijderen van boomwortels/vet/doorgestoken inlaten, aanbrengen deelreparaties, relinen en/of vervangen van riolen. De aannemer zal alleen voor Amersfoort de inspecties beoordelen.

planning (en prioriteit)

In het derde en vierde kwartaal wordt door HSO Civieltechnisch Bureau de inschrijfstaat / hoeveelheden en tekeningen gemaakt voor het volgende jaar. Conform bestek wordt uiterlijk in week 5 van het betreffende jaar aan de aannemer de inschrijfstaat en bijbehorende tekeningen geleverd. HSO heeft opdracht gekregen voor de voorbereiding van de nieuwe overeenkomst. In 4^e kwartaal 2016 zal de Europese aanbesteding plaatsvinden, waarna per 1 januari 2017 de nieuwe overeenkomst zal ingaan.

middelen (tijd en geld) & organisatie

De voorbereiding en de uitvoeringskosten worden betaald door de gemeente Amersfoort en verrekend met Bunschoten en Leusden. Ook de bemensing vindt plaats vanuit Amersfoort in combinatie met medewerkers van Bunschoten en Leusden. De dagelijkse begeleiding vindt plaats door medewerkers van de desbetreffende gemeente.

samenwerkingsvoordeel

Voor Bunschoten en Leusden betekent door deze gezamenlijke aanbesteding dat de prijs per kilometer te reinigen/inspecteren riool tot wel 30% lager ligt dan in de voorgaande jaren. Voor Amersfoort blijft de prijs per km ongeveer gelijk in vergelijking met de voorgaande jaren.

16_07	Reliningsbestek
Inleiding	In de afgelopen jaren zijn de technieken voor relinen verder ontwikkeld en heeft Amersfoort veel ervaring opgedaan met reliningsprojecten. Het relinen van riolen is een bewezen techniek geworden. Het relinen van riolen, ook wel levensduur verlengend onderhoud genoemd, zal de komende jaren steeds vaker worden toegepast. De kennis wordt ook al ingezet ten behoeve van de gemeenten Bunschoten en Leusden. De laatste jaren zijn al meerdere gezamenlijke reliningsprojecten aanbesteed en uitgevoerd. Het reliningbestek 2016/2017 wordt alleen in Amersfoort uitgevoerd, in het volgende bestek 2017/2018 zal in ieder geval Leusden bij betrokken worden.
doel	Het doel van de gezamenlijke aanbesteding is het beperken van de exploitatiekosten die voor reliningsprojecten worden gemaakt. Daarnaast het beperken van de ambtelijke tijdsbesteding voor voorbereiding en begeleiding van deze activiteiten.
werkzaamheden	De directievoering ligt bij Amersfoort, terwijl ook vaak de dagelijkse begeleiding/toezicht van het werk door een opzichter van Amersfoort wordt gedaan in samenspraak met de desbetreffende gemeente.
middelen (tijd en geld) & organisatie	De voorbereiding en de uitvoeringskosten worden betaald door de gemeente Amersfoort en verrekend met de andere partner(s). Ook de bemensing vindt plaats vanuit Amersfoort in combinatie met medewerkers van Bunschoten en Leusden.

16_08	periodiek beheerdersoverleg
doel	Binnen het afvalwaterteam wordt inzicht opgebouwd over het functioneren van het gehele afvalwatersysteem. Met een periodiek beheerdersoverleg ontstaat er kruisbestuiving tussen de praktijkkennis van de riool- en zuiveringsbeheerder “in het veld” en de kennis opgedaan binnen het afvalwaterteam. Ook krijgen de beheerders onderling meer inzicht in elkaars systeem.
werkzaamheden	Het periodiek beheerdersoverleg is feitelijk een AWT-overleg samen met de riool- en zuiveringsbeheerders: <ul style="list-style-type: none"> • Het AWT organiseert hiertoe één- tot tweemaal per jaar een bijeenkomst van circa 3 uur bestaande uit een bezoek aan een aansprekende (probleem)locatie, eventueel gevolgd door een uitwisselingsoverleg.
middelen	Afhankelijk van het thema of de onderwerpen rouleert de voorbereiding van het beheerdersoverleg tussen de AWT-deelnemers.
verwacht samenwerkingsvoordeel	Door uitwisseling van kennis en ervaring ontstaat meer begrip van elkaars systemen en werkveld. Daarmee wordt het risico op inefficiënt/tegenstrijdig beheer verkleind en weet men elkaar eerder te vinden in geval van problemen/calamiteiten en/of samenwerkingskansen. In voorkomende gevallen is het makkelijker werkzaamheden tijdelijk van elkaar over te nemen.